

หลักสูตรการทอเสื่อกก
กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีณรงค์

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมากเพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศ ให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความ เข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ ภายใต้กรอบเวลา ๒ ปี ที่จะ พัฒนา ๕ ศักยภาพของพื้นที่ใน ๕ กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน ๕ ภูมิภาคหลักของโลกให้ ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และมีงานทำ อย่างยั่งยืน

เสื่อกกเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีใช้กันอยู่ทั่วไปทั้งในประเทศหรือต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะต้นกกเป็นพืชจากธรรมชาติที่ขึ้นอยู่ทั่วทุกภูมิภาค และภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่นที่นำต้นกกมาแปรสภาพก็มีลักษณะคล้ายกันหรือได้อิทธิพลทางความคิดจากรุ่นสู่รุ่น ทำให้เสื่อกกถูกจัดได้ว่าเป็นปัจจัยจำเป็นอย่างหนึ่งต่อการดำรงชีวิตของคนในอดีต และเห็นถึงวัฒนธรรมทางภูมิปัญญาของท้องถิ่นนอกจากนั้นมนุษย์ได้มีการสร้างสรรค์ ประดิษฐ์คิดค้นการทอเสื่อกกให้เป็นลวดลายต่างๆ ให้สวยงามเหมาะกับการใช้งาน ให้มีลักษณะที่ทันสมัย และสวยงาม เพื่อให้ตรงตามความต้องการ

ดังนั้นศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีณรงค์ จึงได้ดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน (๓๑ชั่วโมง ขึ้นไป) หลักสูตรการทอเสื่อกก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีทักษะในการทอเสื่อกก และสามารถจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ เกิดองค์ความรู้ในการสร้างมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ให้มีรูปแบบที่น่าสนใจในการจำหน่ายและมีรายได้เกิดขึ้นในชุมชน

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม

๒. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการศึกษาดูงาน

๓. เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพ

๔. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ ๕ ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

๑. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง
๒. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม
๓. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ
๔. มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๕. มีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

กลุ่มเป้าหมาย

มี ๒ กลุ่มเป้าหมาย คือ

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน ๓๑ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี ๑๐ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ ๒๑ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

๑. เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีทักษะในการทอเสื่อกก และสามารถจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้
๒. ทักษะการประกอบอาชีพการทอเสื่อกกเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์
๓. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอเสื่อกกและอุปกรณ์ต่างๆ ตลอดจนวิธีการเก็บรักษา

การจัดกระบวนการเรียนรู้

๑. การบรรยาย
๒. การฝึกปฏิบัติ

สื่อการเรียนรู้

๑. ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน / วิทยากร / ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตรการจบหลักสูตร
2. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
3. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล

ลงชื่อ.....ผู้เสนอหลักสูตร ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(นางสาววิไลพร เกาศรี)

ครู ศกร. ตำบล

(นายอภิสิทธิ์ กาบภิรมย์)

กลุ่มงานการศึกษาต่อเนื่อง

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นางนิตยา ภูพันทนา)

ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอศรีณรงค์

ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีณรงค์

จังหวัดสุรินทร์

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการทอเสื่ออก

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียน	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	๑. การทอเสื่อเบื้องต้น	๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ การทอเสื่ออก ๒. การทอเสื่ออกตามขั้นตอนที่ถูกต้อง ๓. วิธีรักษาผลิตภัณฑ์ให้ใช้งานได้นาน ๔. ประโยชน์ของผลิตภัณฑ์	๑.๑ ความสำคัญของการประกอบอาชีพ ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ ๑.๓ ทิศทางการประกอบอาชีพการทอเสื่ออก ๑.๔ การศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพการทอเสื่ออก	๑ ให้ผู้เรียนศึกษาข้อมูลจาก เอกสาร สื่อของจริง สื่อ บุคคลในชุมชน สถานประกอบการ ๒. ให้ผู้เรียนตัดสินใจเลือก ประกอบอาชีพโดยใช้กระบวนการคิดเป็นและมีความเป็นไปได้ตาม ศักยภาพ ๕ ด้าน ได้แก่ ศักยภาพ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ใน แต่ละพื้นที่ ศักยภาพของ พื้นที่ตาม ลักษณะ ภูมิอากาศ ศักยภาพของ ภูมิประเทศ และ ทำเลที่ตั้ง ศักยภาพของ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและ วิถีชีวิต ของพื้นที่	๕ ชม.	
๒	๒. ทักษะการประกอบอาชีพการทอเสื่ออก เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์	เพื่อให้ผู้เรียนเตรียมเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ในการทอเสื่ออก -การติดตั้งกึ่งและเลือกขนาดของเชือก -การเลือกและคัดขนาดของ ต้นกก	การเตรียมเครื่องมือวัสดุ อุปกรณ์ในการทอ - เลือกขนาดของต้นกก -การเตรียม เครื่องมือ อุปกรณ์ -การเลือกอุปกรณ์สำหรับ ตัดเส้นกก	วิทยากรอธิบายความรู้การ เตรียมเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ในการทอเสื่ออก -การเลือกขนาดของเส้นกก -การเตรียมเครื่องมือและการติดตั้ง วิทยากรให้ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติการ ติดตั้งและใช้เครื่องมือ -เลือกขนาดของเชือก -เลือกสีย้อม -การย้อมสี	๓ ชม.	๑๐ ชม.

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียน	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอเสื่ออกและอุปกรณ์ต่างๆ ตลอดจนวิธีการเก็บรักษา	เพื่อให้ผู้เรียนสามารถติดตั้งเครื่องมือและอุปกรณ์ได้	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการติดตั้งเครื่องมือและอุปกรณ์ ตลอดจนวิธีการเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์ วิธีการเก็บรักษาอุปกรณ์	วิทยากรอธิบายและสาธิต เกี่ยวกับการทอเสื่อ และอุปกรณ์ต่างๆ - ผู้เรียนฝึกการทอและ อุปกรณ์ต่างๆ - วิทยากรประเมินผลการทอ การใช้เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่างๆ	๒ ชม.	๑๑ ชม.

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยาการ.....

หลักสูตรทอเสือกก จำนวน ๓๑ ชั่วโมง (เรียนวันละ ๕ ชั่วโมง)

ระหว่างวันที่..... เวลาเรียน.....๐๙.๐๐-๑๕.๐๐.....น.

สถานที่จัด.....

วัน/เดือน/ปี	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่.....	๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ การทอเสือกก ๒. การทอเสือกกตามขั้นตอนที่ถูกต้อง ๓. วิธีรักษาผลิตภัณฑ์ให้ใช้งานได้นาน ๔. ประโยชน์ของผลิตภัณฑ์	๑. ให้ผู้เรียนศึกษาข้อมูลจาก เอกสาร สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน สถานประกอบการ ๒. ให้ผู้เรียนตัดสินใจเลือก ประกอบอาชีพโดยใช้กระบวนการคิดเป็นและมีความเป็นไปได้ตาม ศักยภาพ ๕ ด้าน ได้แก่ศักยภาพ ด้านทรัพยากรธรรมชาติใน แต่ละพื้นที่ศักยภาพของ พื้นที่ตามลักษณะ ภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และ ทำเลที่ตั้งศักยภาพของ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและ วิถีชีวิตของพื้นที่	เรียนวันละ ๕ ชม. - ทฤษฎี ๓ ชม. - ปฏิบัติ ๒ ชม.
วันที่.....	๑. วิธีรักษาผลิตภัณฑ์ให้ใช้งานได้นาน ๒. ประโยชน์ของผลิตภัณฑ์	๑. ให้ผู้เรียนศึกษาข้อมูลจาก เอกสาร สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน สถานประกอบการ ๒. ให้ผู้เรียนตัดสินใจเลือก ประกอบอาชีพโดยใช้กระบวนการคิดเป็นและมีความเป็นไปได้ตาม ศักยภาพ ๕ ด้าน ได้แก่ศักยภาพ ด้านทรัพยากรธรรมชาติใน แต่ละพื้นที่ศักยภาพของ พื้นที่ตามลักษณะ ภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และ ทำเลที่ตั้งศักยภาพของ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและ วิถีชีวิตของพื้นที่	เรียนวันละ ๕ ชม. - ทฤษฎี ๒ ชม. - ปฏิบัติ ๓ ชม.
วันที่.....	๑. เพื่อให้ผู้เรียนเตรียมเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ในการทอเสือกก -การติดตั้งกึ่งและเลือกขนาดของเชือก -การเลือกและคัดขนาดของ ต้นกก	วิทยาการอธิบายความรู้การ เตรียมเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ในการทอเสือกก -การเลือกขนาดของเส้นกก -การเตรียมเครื่องมือและการติดตั้ง วิทยาการให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการติดตั้งและใช้เครื่องมือ -เลือกขนาดของเชือก -เลือกสีย้อม -การย้อมสี	เรียนวันละ ๕ ชม. - ทฤษฎี ๑ ชม. - ปฏิบัติ ๔ ชม.

วัน/เดือน/ปี	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่.....	๑. เพื่อให้ผู้เรียนเตรียมเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ในการทอเสื่อกก -การติดตั้งกึ่งและเลือกขนาดของเชือก -การเลือกและคัดขนาดของ ต้นกก	วิทยากรอธิบายความรู้การ เตรียมเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ ในการทอเสื่อกก -การเลือกขนาดของเส้นกก -การเตรียมเครื่องมือและการติดตั้ง วิทยากรให้ผู้เรียน ฝึก ปฏิบัติการติดตั้งและใช้เครื่องมือ -เลือกขนาดของเชือก -เลือกสีย้อม -การย้อมสี	เรียนวันละ ๕ ชม. - ทฤษฎี ๑ ชม. - ปฏิบัติ ๔ ชม.
วันที่.....	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอเสื่อกก และอุปกรณ์ต่างๆ ตลอดจนวิธีการเก็บรักษา	วิทยากรอธิบายและสาธิต เกี่ยวกับการทอเสื่อ และ อุปกรณ์ต่างๆ - ผู้เรียนฝึกการทอและ อุปกรณ์ต่างๆ - วิทยากรประเมินผลการทอ การใช้เครื่องมือ และ อุปกรณ์ต่างๆ	เรียนวันละ ๕ ชม. - ทฤษฎี ๑ ชม. - ปฏิบัติ ๔ ชม.
วันที่.....	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอเสื่อกก และอุปกรณ์ต่างๆ ตลอดจนวิธีการเก็บรักษา	วิทยากรอธิบายและสาธิต เกี่ยวกับการทอเสื่อ และ อุปกรณ์ต่างๆ - ผู้เรียนฝึกการทอและ อุปกรณ์ต่างๆ - วิทยากรประเมินผลการทอ การใช้เครื่องมือ และ อุปกรณ์ต่างๆ	เรียนวันละ ๕ ชม. - ทฤษฎี -๑ ชม. - ปฏิบัติ ๔ ชม.
วันที่.....	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอเสื่อกก และอุปกรณ์ต่างๆ ตลอดจนวิธีการเก็บรักษา	- วิทยากรประเมินผลการทอ การใช้เครื่องมือ และ อุปกรณ์ต่างๆ	เรียนวันละ ๕ ชม. - ทฤษฎี -๑ ชม.

จังหวัดสุรินทร์